

19

даме, както отъ биографията, тъй и отъ произведенията му, че наедно съ оталожването на неговото самосъзнание, съ окръпването на неговия гений, оталожва се и крише у него онова настроение, онзи погледъ на живота, който би трябвало да се взема като основенъ при обяснение на творчеството на Пушкина. То е скръбта. И тя е основното настроение на Пушкина, не само въ неговите ^{доказателствата} ~~луди~~ ^{на него} ~~младости~~, ^{както} ~~и въ~~ ^{и въ} ~~дните~~, когато вече отъ кипежа на младостта не е останало освенъ блѣдъ споменъ. Тая скръбъ обзема поета изъ день-въ-день все повече и повече, за което, покрай други причини, способствуватъ и обстоятелствата на неговия личенъ животъ, до като презъ последните дни отъ неговата лира се счуватъ само звуци на дълбока меланхолия, на безутѣшенъ размисълъ върху живота. И тази скръбъ не се явява само въ лирическата му поезия, а и въ най-обмислените му зрѣли творения, като Полтава, Евгений Онѣгинъ (пѣсень VI, VIII), Скъперникътъ рицарь и др. Що се отнася до лирическите му стихотворения, то — съ изключение на подражанията, патриотическите му ^{песни} ~~песни~~ ^{и пѣсните} ~~му~~ съ лекъ анакреонтически характеръ — всички ^{онѣ} ~~онѣ~~ високо художествени пиеси, въ които гениятъ на Пушкина е манифестиралъ своята мощъ, съ изразъ на скръбъ, на дълбока меланхолия. — Нерадостниятъ животъ убива радостта на твореца.

А съвсемъ не такава е била зората на тоя тъй засененъ отъ скръбта и залъзълъ въ нея животъ.

Въ компанията на петербургските великосветски безобразници, членове на Зелената Лампа — оргически клубъ, дето се представявали въ живи картини изгонването Адама и Ева изъ рая, гибелта на Содомъ и Гомора и пр. — Пушкинъ се е отличавалъ съ буйството си между буйните и излишествата, на които се е предавалъ, съ го доводжали презъ три години (1818—) на два пъти едва ли не до гроба. По-после въ Кишиневъ, дето е билъ прѣпратенъ поради своите петербургски лудории, Пушкинъ е билъ прозванъ съ арабски (каламбуръ на думата бессарабски), наводъ е ужасъ на щедруните и плахи Кишеневски граждани и чиновници, не само съ постѣпките и думите си, а дори и съ екстравагантната си външность: чорлавъ, необръснатъ, съ молдовански фесъ на глава, обутъ въ кадийани шалвари, съ желязна тояга въ ръка.

ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВЪ
18. IV 39